

**PUHE INTERNATIONALISTIOPETTAJIEN
II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹⁵⁰
TAMMIKUUN 18 pnä 1919**

(Innokkaita, myrskyisiksi kiihtyviä suosionosoituksia.) Toverit, sallikaa minun tervehtiä edustajakokoustanne Kansankomissaarien Neuvoston puolesta. Toverit, opettajistoa odottavat nyt erikoisen tärkeät tehtävät, ja toivon, että eletyn vuoden jälkeen, sen taistelun jälkeen, jota ovat käyneet opettajiston keskuudessa toisaalta ne, jotka asettuivat alusta pitäen Neuvostovallan puolelle, sosialistisen kumouksen puolesta käydyn taistelun puolelle, ja toisaalta opettajiston se osa, joka on tähän asti pitänyt kiinni entisestä järjestyksestä, niistä entisistä ennakkoluuloista, että opetuksessa voidaan pysyä entisen järjestyksen pohjalla,— luulen, että nyt, vuoden kestäneen taistelun jälkeen, sen jälkeen, mitä on tapahtunut kansainvälisissä suhteissa, tästä taistelusta täytyy tulla ja tuleekin loppu. Epäilemätöntä on, että opettajakunnan valtaenemmistö, joka on lähellä työväenluokkaa ja talonpoikaiston työtätekevää osaa, on nyt suurimmalta osaltaan varmistunut siitä, että sosialistisen vallankumouksen juuret ovat syvällä, että se laajenee koko maailman käsittäväksi, ja luulen, että opettajiston valtaosa asettuu nyt ja vastaisuudessaakin varmasti vilpittömästi työtätekevien ja riistettyjen vallan puolelle taistelemaan sosialistisen mullistuksen puolesta ja opettajiston sitä osaa vastaan, joka yhä vieläkin pitää kiinni vanhoista porvarillisista ennakkoluuloista, vanhasta järjestyksestä ja tekopyhydestä ja kuvittelee voivansa säilyttää jotain tuosta järjestyksestä.

Sellaista porvarillista tekopyhyttä on muun muassa vakaumus, että koululaitos voi olla politiikan ulkopuolella. Jokainen teistä tietää hyvin, miten valheellinen tuo luulo

on. Esittäessään tällaisen väitteen porvaristo itsekin on asettanut kouluasioissa etutilalle oman porvarillisen politiikkansa ja yrittänyt rajoittaa koululaitoksen siihen, että porvaristo saisi nöyriä ja toimeliaita passareita, yrittänyt rajoittaa jopa koko yleisen kouluopetuksenkin siihen, että porvaristo saisi nöyriä ja toimeliaita palvelijoita, tahtonsa täyttäjiä ja pääoman orjia, huolehtimatta koskaan siitä, että koulu muodostuisi välineeksi ihmisen henkilöllisyyden kasvattamisessa. Ja kaikille on nyt selvää, että sellaiseksi voi muodostua vain sosialistinen koulu, joka on sidottu erottamattomasti kaikkiin työätekeviin ja riistettyihin ja on vilpittömästi Neuvostovallan kannalla.

Koululaitoksen uudestijärjestely on tietenkin vaikeaa. Tässä suhteessa on tietysti tehty ja tehdään nytkin virheitä ja yritetään sellainen periaate kuin koulun ja politiikan yhteys tulkita ja väärentää tökerösti ja rumasti siten, että koetetaan taitamattomasti ahtaa tuota politiikkaa vielä valmennusta kaipaavan nuoren, nousevan polven päähän. Ja varmaa on, että tämänlaista johtavan periaatteen tökeröä soveltamista vastaan joudumme aina taistelemaan. Mutta nykyään opettajiston sillä osalla, joka on asettunut Internationalen kannalle, Neuvostovallan kannalle, on perustehtävänään huolehtia siitä, että tulisi perustetuksi laaja ja mikäli mahdollista koko opettajistoa käsittävä opettajain liitto.

Teidän liitossanne, internationalistien liitossa, ei voi olla jalansijaa entisellä opettajain liitolla, joka on pitänyt kiinni porvarillisista ennakkoluuloista, osoittanut ymmärtämättömyyttä ja pitänyt niistä äärimmäisen tiukasti kiinni, vieläpä paljon kauemmin kuin muut ylempien kerrosten liitot, joita muodostettiin heti vuoden 1917 vallankumouksen alettua ja joita vastaan olemme taistelleet kaikilla elämänaloilla, ovat pitäneet kiinni samantapaisista etuoikeuksista. Teidän internationalistiliitonne voisi mielestäni hyvällä syyllä muodostua koulunopettajien yhteiseksi ammattiliitoksi, joka olisi Neuvostovallan kannalla, kuten ovat muutkin ammattiliitot, mistä on erikoisen kirkkaana osoituksena ammattiliittojen II yleisvenäläinen edustajakokous. Opettajistolla on ratkaistavanaan valtava tehtävä. Tämä vaatii taistelemaan myös niitä holtittomuuden ja hajanaisuuden jäännöksiä vastaan, jotka jäivät jäljelle viime vallankumouksessamme.

Edelleen propagandasta ja agitaatiosta. Tällä hetkellä on luonnollista, että propaganda- ja valistustyön kaikilla aloilla on yhä hajanaisuutta opettajakuntaan kohdistuneen epäluottamuksen vuoksi, mikä on ollut seurauksena opettajiston porvarillisen osan harjoittamasta sabotaasista ja ennakkoluuloista, tämä kun on tottunut ajatukseen, että vain rikkaiden kuuluu saada todellista sivistystä ja että työtätekevien enemmistön osalta riittää, jos heistä kasvattaa vain hyviä palvelijoita ja työmiehiä eikä todellisia elämän valtiaita. Tämä pakottaa osaa opettajistosta rajoittumaan suppealle alalle, muka opetustyöhön eikä anna meille täyttä mahdollisuutta luoda yhtenäistä koneistoa, johon kuuluisivat kaikki tieteen voimat toimien yhdessä meidän kanssamme. Sen voimme tehdä sikäli, mikäli luovumme vanhoista porvarillisista ennakkoluuloista, ja tässä suhteessa liiton tehtävänä on vetää perheeseen mahdollisimman laajat opettajajoukot, kasvattaa opettajiston takapajuisimpia keroksia, saada ne noudattamaan proletariaatin yleistä politiikkaa, yhdistää ne yhteiseen järjestöön.

Ammatillisen yhdistymisen mielessä opettajistolla on suoritettavanaan suurtehtävä siinä tilanteessa, joka on muodostunut meillä nyt, kun kaikki kansalaissodan kysymykset ovat ilmeisesti selviämässä ja kun pikkuporvariston demokraattisten ainesten täytyy tosiasioiden pakottamina siirtyä Neuvostovallan puolelle, sillä ne ovat vakuuttuneet siitä, että mitä tahansa muuta tietä kulkien ne joutuvat tahtomattaankin puolustamaan valkokaartilaisia ja kansainvälistä imperialismia. Silloin kun kaikkialla maailmassa on ratkaistava sama päätehtävä, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin joko äärimmäinen taantumus, joko sotilasdiktatuuri ja ampumiset, joista meillä on paljonpuhuvia tietoja Berliinistä, siis joko villiintyneiden kapitalistien hurja taantumus, kapitalistien, jotka tuntevat, ettei tämä nelivuotinen sota voi jäädä heidän osaltaan rankaisematta ja jotka ovat siitä syystä valmiit kaikkeen, valmiit vuodattamaan edelleenkin työtätekevien verta, tai työtätekevien täydellinen voitto sosialistisessa vallankumouksessa. Tänä ajankohdana, jota parhaillaan elämme, ei voi olla keskitietä. Juuri siitä syystä niiden opettajien, jotka asettuivat alusta pitäen Internationalen kannalle ja huomaavat nyt selvästi, etteivät heidän vastustajansa, toiseen leiriin kuuluvat opettajat, voi muodostaa mitään oleellista vastusta, tulee ryhtyä

paljon laajamittaisempaan työhön. Teidän liitostanne on luotava nyt laaja, valtavat opettajajoukot käsittävä opettajien ammattiliitto, liitto, joka ottaa päättäväisesti ajaakseen neuvostokantaa ja taistellakseen sosialismin puolesta proletariaatin diktatuurin tietä.

Juuri tällainen on ponsilauselma, jonka parhailaan istuva ammattiliittojen II edustajakokous on hyväksynyt. Siinä vaaditaan kaikkia tiettyä ammattia, tiettyä tointa harjoittavia yhdistymään yhteiseksi liitoksi, mutta samalla siinä sanotaan, että ammattiyhdistysliike ei voi pysytellä sivussa niistä perustehtävistä, joita taistelu työn vapauttamiseksi pääoman ikeestä asettaa. Ja siitä syystä ammattiliittojen täysivaltaisia jäseniä voivat olla vain ne ammattiyhdistykset, jotka hyväksyvät vallankumouksellisen luokkataistelun sosialismin pystyttämiseksi proletariaatin diktatuurin tietä. Teidän liittonne on sellainen. Mikäli otatte tämän kannan, tulette varmasti menestymään pyrkiessänne saamaan valtavat opettajajoukot mukaanne ja toimiessänne sen hyväksi, että tiedot ja tiede lakkaisivat olemasta etuoikeutettujen omaisuutta, lakkaisivat olemasta rikkaiden ja riistäjien asemia lujittavana materiaalina ja muodostuisivat työtätekevien ja riistettyjen vapauttamisen välineeksi. Sallikaa minun toivottaa teille, toverit, kaikkea menestystä tällä työsaralla.

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
tammikuun 19 p:nä 1919
„Izvestija VTsIK” lehden 13. n:ossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran v. 1926*

*Julkaistaan
pikahirjoitteen mukaan*